

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

29 грудня 2017 року

м.Тернопіль

№ 48– рк\к

Про припинення дій, які
містять ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія територіального відділення Антимонопольного комітету України розглянувши подання від 29 грудня 2017 року № 102 «Про виявлення ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції» встановила наступне.

Тернопільським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України проводиться дослідження ринку розміщення зовнішньої реклами в м.Тернополі на виконання доручення в.о. Голови Комітету від 25.07.2017 № 236.

Тернопільська міська рада (надалі- Міська рада) включена до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, є юридичною особою з організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування.

Дата державної реєстрації – 26.03.1990 року, дата запису – 17.05.2006, номер запису – 1 646 120 0000 002165.

Основним видом діяльності є "Державне управління загального характеру" (КВЕД 84.11).

Виконавчий комітет Тернопільської міської ради (надалі- Виконком) включено до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, є юридичною особою з організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування.

Дата державної реєстрації – 26.03.1990 року, дата запису – 17.05.2006, номер запису – 1 646 120 0000 002166.

Основним видом діяльності є "Державне управління загального характеру" (КВЕД 84.11).

Виконком є підзвітним і підконтрольним Міській раді, що його утворила, а також підконтрольним відповідним органам виконавчої влади.

Відповідно до частини 1 статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншим законодавством.

Виконавчими органами сільських, селищних, міських рад, згідно статті 11 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи, які підконтрольні і підзвітні відповідним радам.

В територіальних межах м. Тернопіль, повноваження органів місцевого самоврядування здійснюються Міською радою та Виконкомом.

Міська рада та Виконком в розумінні абзацу 7 статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є органами місцевого самоврядування.

Відповідно до статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить надання дозволу на розміщення реклами в порядку, встановленому законодавством.

Згідно з статтею 16 Закону України «Про рекламу» розміщення зовнішньої реклами у населених пунктах проводиться на підставі дозволів, що надаються виконавчими органами сільських, селищних, міських рад в порядку, встановленому цими органами на підставі типових правил.

«Типові правила розміщення зовнішньої реклами», затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2003 р. № 2067 (надалі- Типові правила), регулюють відносини, що виникають у зв'язку з розміщенням зовнішньої реклами у населених пунктах, та визначають порядок надання дозволів на розміщення такої реклами. Виконавчі органи селищних, сільських, міських рад встановлюють порядки розміщення зовнішньої реклами та видачі дозволів відповідно до Типових правил.

Листом від 12.10.2017 № 3309/01-10 (надалі- Лист) Виконком повідомив, що інформація про нормативні документи органу місцевого самоврядування, на який покладено обов'язки з регулювання діяльності з питань зовнішньої реклами, знаходиться на сайті Тернопільської міської ради за посиланням <http://www.rada.te.ua/strukturni-pidrozdil/10336.html>. З розміщеної на сайті інформації виявлено, що рішеннями Виконкому від 15.02.2012 № 231 затверджені «Правила розміщення зовнішньої реклами у місті Тернополі» (надалі – Правила) із змінами, внесеними рішенням Виконкому від 05.09.2012 № 1430; послуга надання дозволу на розміщення зовнішньої реклами на території м. Тернопіль (надалі- Дозвіл) надається через Центр надання адміністративних послуг, інформаційна картка надання послуги «Дозвіл на розміщення зовнішньої реклами», затверджена Міським головою м.Тернополя 10.03.2017, також розміщена за вказаним вище посиланням.

При аналізі Правил встановлено, що редакція їх окремих положень не відповідають Типовим правилам, зокрема :

Положення Правил	Положення Типових правил
Перелік документів для одержання Дозволу	
-заява на одержання документу дозвільного характеру, до якої додаються: -фотокартка або комп'ютерний макет місця (розміром не менш як 6 х 9 сантиметрів), на якому планується розташування рекламного засобу; -ескіз рекламного засобу з конструктивним рішенням; -копія свідоцтва про державну реєстрацію заявника як юридичної особи або фізичної особи-підприємця.	-заява за <u>формою</u> згідно з додатком 1, до якої додаються: -фотокартка або комп'ютерний макет місця (розміром не менш як 6 х 9 сантиметрів), на якому планується розташування рекламного засобу; -ескіз рекламного засобу з конструктивним рішенням.
Терміни розгляду пакету документів під час надання Дозволу (відмови у наданні Дозволу)	
Перевірка місця розташування рекламного засобу на предмет наявності пріоритету іншого заявника 5 робочих днів	2 дні
Підготовка Дозвільним (робочим) органом матеріалів для передачі на розгляд Раді з питань зовнішньої реклами 10 робочих днів	Дозвіл на розміщення зовнішньої реклами (або відмова) надається на протязі 10 днів після реєстрації заяви суб'єкта господарювання.

<p>Прийняття рішення про встановлення пріоритету (або про відміну пріоритету) з дня прийняття Радою з питань зовнішньої реклами відповідного рішення 3 робочих дня</p> <p>Дозвільний (Робочий) орган готує та подає виконавчому органу проект відповідного рішення 15 робочих днів</p> <p>Керівник дозвільного органу підписує Дозвіл; протягом 5 робочих днів</p> <p>Видача Дозволу, в випадку негативного рішення- передача відмови для вручення заявнику, від дати прийняття такого рішення протягом 5 робочих днів</p>	<p>Встановлення пріоритету не обов'язкове</p> <p>2 дня</p> <p>Виконавчий орган ради приймає рішення про надання дозволу (або про відмову). 1 робочий день від дати отримання проекту Дозвіл (або відмова) видається наступного робочого дня після прийняття відповідного рішення.</p> <p>Наступний робочий день від дати прийняття відповідного рішення</p>
<p>Погодження Дозволу</p>	
<p>Встановлюється обов'язок заявника здійснити погодження Дозволу з необхідними органами та особами.</p>	<p><u>Погодження</u> з відповідними органами та особами вчиняються робочим органом без залучення заявника протягом строку, встановленого для отримання дозволу.</p> <p>На наступний день після отримання заяви із необхідними документами для отримання погодження дозволу з необхідними особами та органами робочий орган надсилає копії отриманих документів та встановлює термін надання погодження.</p> <p>Для погодження відведено максимально 10 днів, в випадку ненадання у встановлений термін відповідей, вважається, що такий дозвіл погоджений</p>

Також Правилами для переоформлення Дозволу вимагається надання переліку документів та встановлені терміни, не передбачені Типовими правилами та Законом України « Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності».

Відповідно до вимог частини восьмої статті 4-1 Закону України « Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» у разі виникнення підстав для переоформлення документа дозвільного характеру суб'єкт господарювання зобов'язаний протягом п'яти робочих днів з дня настання таких підстав подати дозвільному органу або адміністратору заяву про переоформлення документа дозвільного характеру. Дозвільний орган протягом двох робочих днів з дня одержання заяви про переоформлення документа дозвільного характеру зобов'язаний прийняти рішення про переоформлення документа дозвільного характеру з урахуванням змін, зазначених у заяві про переоформлення документа дозвільного характеру.

Окремі положення, що регламентують умови надання адміністративної послуги, подані в інформаційній картці надання адміністративної послуги «Дозвіл на розміщення реклами» не відповідають Типовим правилам. Зокрема, розділ 2 «Вичерпний перелік документів, необхідних для отримання адміністративної послуги» інформаційної картки містить вимогу надання кольорового комп'ютерного макету місця планованого розташування рекламного засобу, надання копії свідоцтва про державну реєстрацію заявника; розділ 5 «Строк надання адміністративної послуги» встановлює термін надання адміністративної послуги, що перевищують зазначений в Типових правилах.

Типовими правилами скасовано обов'язковість отримання заявником пріоритету на місце розміщення рекламного засобу, проте Правилами встановлений порядок отримання Дозволу, що зобов'язує заявника отримати такий пріоритет: відповідно до пункту 9 Правил заявник подає пакет документів для одержання Дозволу, але через 18 днів отримує рішення виконкомом про встановлення пріоритету (або про відмову у встановленні пріоритету).

В абзаці третьому пункту п'ятого Правил зазначено, що «Рішенням виконавчого комітету Тернопільської міської ради створена Рада з питань зовнішньої реклами». Отже, діючою редакцією Правил крім Дозвільного (Робочого) органу, створено додаткову ланку-Раду з питань зовнішньої реклами, яка, відповідно до пункту 9 Правил, розглядає пакет документів заявника та виносить відповідне рішення про встановлення пріоритету, на підставі якого Дозвільний (Робочий орган) видає заявнику Дозвіл для подальшого оформлення (або відмову у наданні дозволу). Повноваження щодо прийняття рішення про встановлення (відмову у встановленні) пріоритету належать Дозвільному (Робочому) органу, створення двох робочих органів не передбачено Типовими правилами, та створює додаткові бар'єри при отриманні Дозволу.

Таким чином, виключається можливість отримання заявником Дозволу в термін 10 робочих днів, як це передбачено Типовими правилами.

Виконкомом Міської ради безпідставно ускладнено порядок надання Дозволів, встановлені довші, ніж передбачено Типовими правилами, терміни надання Дозволів, що може обмежити конкуренцію на ринку зовнішньої реклами у територіальних (географічних) межах м. Тернопіль на ринку товару щодо якого розміщується зовнішня реклама, шляхом зменшення (завдяки антиконкурентній дії органу місцевого самоврядування) її інтенсивності суб'єктом господарювання, який не надав послуг зовнішньої реклами (на ринку зовнішньої реклами) та суб'єктом господарювання, що не здійснив розміщення зовнішньої реклами з метою стимулювання зацікавленості осіб товаром, який міг рекламуватися даним суб'єктом господарювання (на ринку товару щодо якого виник намір розміщення зовнішньої реклами).

Відсутність у Правилах належним чином встановленого порядку розміщення зовнішньої реклами, чіткого визначення порядку надання пріоритету на розміщення рекламного носія, встановлення термінів надання послуги «Дозвіл на розміщення зовнішньої реклами», що не відповідають Типовим правилам, може сприяти неналежному наданню такої послуги, недотриманню термінів видачі необхідних документів, безпідставній відмові в їх видачі, тощо, призвести до додаткових витрат суб'єктів господарювання (на оплату місяця тимчасового розміщення рекламного засобу до отримання дозволу), тим самим призвести до обмеження конкуренції на відповідних товарних ринках, в даному випадку на ринку розміщення зовнішньої реклами.

Сукупність норм Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачає змагання між суб'єктами господарювання, які завдяки, саме, власним досягненням здобувають переваги над іншими суб'єктами господарювання, натомість, антиконкурентні дії органів місцевого самоврядування можуть вплинути на відповідний стан конкуренції шляхом її обмеження, що може полягати у зміні існуючих факторів, які визначають інтенсивність конкуренції, а саме дії зовнішніх факторів, одним з яких можуть бути дії органів місцевого самоврядування, які, внаслідок потенційної можливості негативного впливу на конкуренцію, визнаються антиконкурентними діями органів місцевого самоврядування.

Дії Виконкому Міської ради щодо не приведення редакції «Правил розміщення зовнішньої реклами у місті Тернополі» (затверджених рішеннями від 15.02.2012 № 231, від 05.09.2012 №1430) у відповідність до вимог Типових правил, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що можуть призвести до обмеження конкуренції.

Враховуючи викладене, з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, керуючись статтею 46 Закону України "Про захист економічної конкуренції", статтями 7,14 Закону України "Про Антимонопольний Комітет України" та пунктом 11 Положення про територіальне відділення

Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року №32-р та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за №291/5482 зі змінами та доповненнями, адміністративна колегія територіального відділення Антимонопольного комітету України **рекомендує** :

Виконавчому комітету Тернопільської міської ради вжити заходів щодо припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, шляхом приведення «Правил розміщення зовнішньої реклами у місті Тернопіль», інформаційної та технологічної карток надання адміністративної послуги «Дозвіл на розміщення зовнішньої реклами», у відповідність до вимог чинного законодавства України.

Проект «Правил розміщення зовнішньої реклами у місті Тернопіль» погодити з територіальним відділенням відповідно до статті 20 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та «Положення про порядок погодження з органами Антимонопольного комітету України рішень органів державної влади, органів адміністративно-господарського управління та контролю, органів місцевого самоврядування щодо демонополізації економіки, розвитку конкуренції та антимонопольного регулювання», затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 01.04.1994 № 4-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 20.04.1994 № 78/287.

Рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду.

Про результати їх розгляду повідомити територіальне відділення до 15 лютого 2018 року, надавши підтверджуючі документи.

За умови виконання положень рекомендацій провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції розпочато не буде.

Члени адміністративної колегії :

Н.Є. Черномаз, в.о. голови
територіального відділення

А.Г. Левченко, заступник
начальника відділу
досліджень та розслідувань

Г.С. Бібік, завідувач
юридичного сектору